

Čj.: OS-00312/154-68

V Praze dne 16. října 1968

Výtisk č.: //

Počet listů: 6

Denní informace č. 16
- - - - -

Představitel obchodní mise NSR v Praze ROUGET, který udržuje úzký styk s velvyslaneckým radou AVV v Praze BAKEREM informoval o analýze situace, kterou v minulém týdnu učinil Státní department USA. Uvedl, že tento rozbor získal od BAKERA.

Podle dostupných informací, které prý do Stádepu došly z Moskvy převládá názor, že SSSR nehodlá řešit situaci v ČSSR novým mocenským zásahem a že zvolil taktiku eroze ve vedení strany. Proto, že SSSR má značný zájem na rekonstrukci narušených vztahů v mezinárodním komunistickém hnutí, považuje Stádep tuto taktiku za časově omezenou s tím, že v příštích týdnech bude čas od času obnovován nátlak na vedení KSČ. Taktika eroze prý bude odvolána, jakmile se sovětské vedení přesvědčí, že čs. stranické vedení zůstane vůči ní imunní.

Stádep považuje mocenský zásah SSSR v Jugoslávii a v RLR dosud za možný, ale málo pravděpodobný. Podle Stádepu by mohlo dojít ke změně situace jedině v případě vypuknutí vážné krize na Středním východě, kdyby se SSSR znovu pokusil o svolání konference na níž by naléhal na společná vojenská opatření zemí Varšavské dohody.

Podle informací dostupných Stádepu se očekávají změny v sovětském stranickém vedení teprve na jaře příštího roku. Stádep je zneklidněn tendencemi (původce blíže neidentifikoval) podporujícími revizi některých usnesení XX. sjezdu KSSS, zejména revizi zásad mírové koexistence.

Kulturní přidělenec AVV v Praze FALKIEWICZ, který vystřídal ve funkci WARNERA uvedl, že po svém předchůdci převzal určité závazky. Patří mezi ně zejména styk s katedrami jazyků na filosofické fakultě v Brně a Bratislavě. Z jeho rozhovoru vysvítá, že má vedle diplomatické funkce ještě další poslání.

Dne 14.10.1968 jsme informovali o zjištění rozšiřovatele letáku nadepsaného "Dopis moskevských spisovatelů", rozšiřovaného mezi zaměstnanci generálního ředitelství OP ŠKODA Plzeň.

Pracovníky správy StB Plzeň byl zjištěn rovněž rozšiřovatel letáků nazvaných "Státní cirkus - zachvatčík", "Balada o vojákově" a "Soudobá poezie". Vyhotovala je na psacím stroji písárka n.p. Silnice LEVÁ a předala pracovníkům téhož podniku BÍLÉMU a ŠINDELÁŘOVÉ a zaměstnanci Městské správy spojů v Plzni Václavu RAJČOVI.

V Pardubicích byla jako rozšiřovatelka protisovětsky zaměřené tiskoviny s názvem "Tyrolské elegie" zjištěna pracovnice tamního Průmstavu Věra MARAGNOVÁ.

Je prováděna dokumentace.

Některé letáky, o jejichž výskytu na různých místech jsme již informovali, se tentokrát objevily v Severomoravském kraji. Jde o "Dopis moskevských spisovatelů", "Zvláštní představení", "Jak je to s federalizací ČSSR" a "Jídelníček".

Dne 7.10.1968 při stěhování posádky z Jeseníku, okr. Šumperk do Olomouce byly z vojenského auta SPZ 40-47-27 rozhazovány letáky psané hůlkovým písmem v ruském jazyce s následujícím obsahem: "OKUPANTŮM! Sovětští okupanti, sovětští vrazi, rozbili jste naše rodiny, rozbili jste všechno, co nám bylo drahé. Slyšte, přijde den, kdy budete muset odtud utéci. Nechceme být vašimi bratry,

budeme učit své děti nenévidět vás. Jste pro nás vrahy naší svobody a okupanty. Vaše smrt, náš život."

Po pachateli pátrá KS-SNB Ostrava ve spolupráci s VKR.

Bývalí pravicoví sociální demokraté dr. Dušan SLAVÍK a ŠULC, kteří velmi aktivně působili v krajské odbočce K-231 v Brně, hodnotili současnou situaci klubu a své postavení následovně:

Činnost K-231 dále pokračuje, jsou však potíže se shromažďováním. Oni osobně se pro K-231 nemohou veřejně angažovat jednak proto, že jsou příliš známi a dr. SLAVÍK je navíc členem České národní rady. Proto se schází individuálně vždy jen několik osob, vyřeší potřebné problémy a dají úkoly.

Při rehabilitačních řízeních je budou zastupovat "jejich" advokáti z advokátní poradny v Brně, kteří jsou naprosto spolehliví. Z těchto důvodů odmítli advokáty - příslušníky lidové strany. Všechny záležitosti pro K-231, spojené s rehabilitací, bude nyní vyřizovat "spolehlivý sociální demokrat HELAN".

Jejich požadavky v cizině vyřizuje bývalý tajemník K-231 z Prahy BRODSKÝ, který již navázal styky s představiteli tamní liberální strany a s představiteli sociálně-demokratické strany v NSR. S uspokojením konstatovali, že "v zahraničí je dobře organizována pomoc bývalým sociálním demokratům a osobám židovského původu".

Jejich činnost je pod kontrolou.

Dne 4.10.1968 jsme informovali o aktivitě izraelského velvyslanectví ve Vídni, které se s některými mezinárodními židovskými organizacemi exponuje v získávání čs. občanů židovského původu k emigraci z ČSSR.

Spolupracovník, který se dne 10.10.1968 vrátil z Rakouska potvrdil, že odjezd židovské mládeže do Izraele, která uprchla z ČSSR organizují a financují židovské organizace JOINT a AGUDA. V této činnosti jsou aktivně zapojeni býv. čs. spisovatelé MŇAČKO a LUSTIG. Mezi židovskou mládeží je rozšiřováno, že v ČSSR existují seznamy 1200 - 1500 čs. občanů, kteří mají být odtransportováni na Sibiř a mezi nimi, že bude hodně Židů. V JOINTU také pracují Pavel KIND a Jiří HOLEC z Prahy.

O působení na naše občany, k němuž dochází v Rakousku hovoří i další zpráva.

Pracovník Výzkumného ústavu spojů Praha Jan VOHRADNÍK byl ve dnech 27.8. - 25.9.1968 na soukromé cestě v Rakousku.

V Salzburgu se sešel s mnoha cizinci i s řadou čs. emigrantů z roku 1948, kteří žijí v Rakousku, NSR a USA. Všichni mu nabízeli emigraci a hmotnou podporu. Emigrant prof. František HÁJEK z Chicaga mu nabízel složení kauce 5.000 dolarů na pomoc pro začátek jeho působení v Chicagu. Pod vlivem rakouské a německé propagandy (např. že v ČSSR jsou budovány koncentrační tábory, že čs. občané jsou hromadně sovětskými orgány zatýkáni a popravováni, že jsou uzavřeny čs. hranice apod.), se VOHRADNÍK rozhodoval o emigraci. Po příjezdu otce a vysvětlení, že se jedná o falešnou propagandu se vrátil do vlasti.

Stále jsou zaznamenávány případy, kdy občané otevřeně vystupují proti přítomnosti cizích vojsk na našem území a v souvislosti s tím zejména proti SSSR.

Dne 26.9.1968 byl ve Slezském domě v Krnově aktiv na kterém hovořil delegát XIV.sjezdu KSČ Karel PETR.

Uvedl, že je nutno budovat jednotu KSČ na základě nenávisti k SSSR. I tajemník OV-KSČ označoval cizí vojska za okupanty. Aktivu se zúčastnili hlavně učitelé a lékaři, kteří s vystupováním jmenovaných plně souhlasili. Dělníkovi, který na aktivu vystoupil, znemožnili hovořit. Pracující v Ārnově nejsou s aktivem spokojeni, není jim jasný výběr delegátů na aktiv a ani to, pro koho byl organizován.

Redaktor Čs. rozhlasu v Hradci Králové Josef JAREŠ vyhledal orgána tamní správy S-StB a stěžoval si, že jako starý člen KSČ má velké potíže při své práci. Prohlásil, že kolektiv Rozhlasu zcela otevřeně vystupuje proti SSSR.

Podle sdělení pracovníků n.p. MEZ Postřelmov, okr. Šumperk (Severomoravský kraj) BURIANA a RUSŇAKA je SSSR nyní pomlouván i na schůzích KSČ a ROH. Nikdo si prý nedovolí tyto pomluvy vyvracet, neboť by byl označen za kolaboranta a propuštěn ze zaměstnání.

V Severomoravském kraji - v n.p. Korlona, v závodě S.K. Neumana a v n.p. Strojovnit - jsou organizovány podpisové akce proti přítomnosti cizích vojsk na čs. území.

Dne 15.10.1968 byli na OPK Mikulov zadrženi st. příslušníci NSR Wolfgang PREUSS, nar. 1941 a Karl Ulrich STEINHORST, nar. 1942 a st. příslušník USA Diana GRAFOVÁ, nar. 1943, kteří měli v autě ukrytou st. příslušnici NDR Karlu LORENZOVOU, nar. 1945 z Lipska. Přiznali, že ji chtěli ilegálně vyvézt do Rakouska.

Byli předáni VO StB Brno.

Téhož dne se vrátil z NSR Josef PEKHART, nar. 1943

z Pardubic, který tam ilegálně uprchl 26.8.1968.

Byl předán vyšetřovacím pracovníkům S-StB
Plzeň.

Náčelník hlavní správy StB

plk. RSDr. Václav Š O R A L

Rozdělovník:

- Výtisk č. 1-2: s.plk.JUDr. VAŠEK František
3: s.plk.RSDr. ŠORAL Václav
4: s.pplk.JUDr. KUBÍK Jaroslav
5: s.pplk.RSDr. HLAVÁČEK Vítězslav
6: s.mjr. TÁDORSKÝ Jiří
7: s.pplk.JUDr. VOSECKÝ Jar.
8: s.pplk. HUBINA Štefan
9: s.gen.major ing. STAVINOHA Josef
10: pro domo